

Forskningsdata inom humanistiska och konstnärliga vetenskaper – open access?

Lägesrapport, maj 2010

Under 2009-2010 genomförs projektet ”Forskningsdata inom humanistiska och konstnärliga vetenskaper – open access?” vid fyra svenska lärosäten och med medverkan av Svensk Nationell Datatjänst (SND).

Projektet finansieras av OpenAccess.se.

Syfte, mål och metod

Projektet syftar till att öka tillgängligheten av forskningsdata inom humaniora och konstnärliga vetenskaper och skall försöka belysa följande frågeställningar:

- Var och hur skall forskningsdata lagras?
- Vilka delar kan publiceras som open access?
- Hur bör koppling ske mellan öppna arkiv och Svensk Nationell Datatjänst?
- Hur bör koppling ske mellan publikation och tillhörande forskningsdata?

Den primärt valda metoden är intervjuer med forskare inom berörda ämnesområden. Som underlag har använts en av projektet utarbetad grundmall. Detta för att kunna presentera jämförbara data från de olika lärosätena. Varje deltagare genomför också en pilotinterju, samt – i förekommande fall – inledande samtal med dekan/prefekt, för att förankra projektet i respektive organisation.

Intervjuerna syftar till att kartlägga till såväl forskarnas syn på och inställning till tillgängliggörande av forskningsdata, som praktisk inventering av vilka typer av data som kan förekomma inom respektive ämnesområde.

Utöver intervjuerna avser projektet också att kunna presentera ett antal praktiska exempel på forskningsdata som har kunnat samlas in och tillgängliggöras i enlighet med villkoren för open access.

Deltagare

Deltagande lärosäten är universiteten i Göteborg, Linköping och Lund, Malmö högskola samt Svensk Nationell Datatjänst (SND) vid Göteborgs universitet.

Projektledning

Projektet leds av Göteborgs universitetsbibliotek. Projektledare är Urban Andersson, som vid projektets start ersatte den ursprungligen tänkta projektledaren, Carin Björklund.

Aktiviteter, genomförda

Under insamlingsfasen har totalt ett tjugotal forskarintervjuer – samt ett antal pilotintervjuer och samtal med dekaner/prefekter - genomförts vid de deltagande lärosätena.

Som underlag för dessa intervjuer har det inom projektet, utöver en gemensam intervjumall, även utarbetats en tänkt modell av forskningsdatas livscykel. Denna har varit ett stöd i kontakten med forskarna, då en primär problemställning i ett flertal intervjuer har varit att definiera vad projektet avser med forskningsdata och att hitta en gemensam begreppsmodell, både vad gäller själva forskningsdatat, som lagringen och tillgängliggörandet av detta.

Intervjuerna har generellt visat på öppenhet och en positiv inställning till att lagra och tillgängliggöra forskningsdata open access. Uppkomna frågeställningar har främst berört upphovsrätt – dvs äganderätten till ingående forskningsdata - format och problem relaterade till lagringskapacitet. I ett fåtal fall har frågor om integritet berörts.

I samband med intervjuerna har även gjorts en kartläggning och – i förekommande fall – en insamling av faktiska forskningsdata för analys och eventuell publicering inom ramen för projektet. Detta material är av varierande slag, både vad gäller innehåll och omfattning, som format. Här har även diskuterats de system som kan vara aktuella.

Som komplement till forskarintervjuerna så kommer även Svensk Nationell Datatjänst att utföra en mindre enkätundersökning under sommaren. Denna skall vara baserad på samma frågeställningar som intervjuerna och riktad till forskare i nu avslutade projekt, som fått anslag från Vetenskapsrådet.

Projektmöten har hållits vid tre tillfällen:

- Göteborg, 16 november 2009 och 19 februari 2010
- Malmö 23 april 2010

Vid mötet den 19 feb. deltog även Johan Norrback, prodekanus vid Konstnärliga fakulteten, GU och föreståndare för Göteborg Organ ArtCenter (GOArt), för att presentera sin forskning och däri ingående forskningsdata, samt för att möjliggöra en ömsesidig diskussion kring aktuella behov och problem.

Ytterligare (minst) ett projektmöte är inplanerat.

Projektet presenterades vid Mötesplats OA.se i Uppsala, 27 november 2009.

Kommunikation

En publikt tillgänglig projektsida – www.ub.gu.se/forskningsdata - upprättades vid projektstarten.

Kommunikationen mellan deltagarna har främst skett genom en Google-grupp – Forskningsdata OA.

Projektredovisning och resultatspridning

Projektet redovisas i en skriftlig rapport, efter avslutning.

Presentation av projektet och dess resultat är också inplanerat till Mötesplats OA.se i Lund, 24-25 nov. 2010 samt eventuellt till ytterligare två tillfällen i oktober/november 2010.

Tidsplan, reviderad

Den ursprungliga tidsplanen omfattade tiden 090901 – 100930.

Av olika skäl reviderades denna till att omfatta 091101 – 101031, med slutrapport senast 2010-10-31.

Aktuell tidsplanen ser ut som följer:

Nov	Inledande möte, Göteborgs universitet
Nov-feb	Förberedelser. Metodik. Kontakter med forskare.
Feb-april	Insamling av data – forskarintervjuer, insamling av testmaterial, samt analys av berörda system.
April-aug	Analys av data. Import och kopplingar till berörda system.
Okt-nov	Slutrapport. Projektredovisning och resultatspridning.

Sammanfattning

Med undantag för förskjutningen i samband med revideringen av den ursprungliga tidsplanen, så har den aktuella tidsplanen hållits väl. Den ursprungliga projektplaneringen har inte förändrats delmålen har hittills nåtts.

Vi hoppas att, vid projektets avslutning, kunna presentera värdefulla resultat – en bra bild av det aktuella läget och existerande problemställningar, liksom en bild av vilka behov som finns. Dessutom bör då ett antal konkreta exempel finnas att tillgå, inom berörda ämnesområden.

Vi tror oss med detta kunna tillhandahålla en god grund för det fortsatta arbetet med att tillgängliggöra forskningsdata open access.

Urban Andersson, Göteborgs universitetsbibliotek

Projektledare